НЕДЕЛЯ 15 СЛЕД НЕДЕЛЯ ПОДИР ВЪЗДВИЖЕНИЕ В ХРАМ „СВ. ПРОР. ИЛИЯ”

В името на Отца и Сина и Светия Дух!

Възлюбени в Господа братя и сестри,

В живота на Църквата още от времето на Христос – Той пръв ни го е показал, разбира се още на първата Си проповед – Той започва с *„Покайте се, защото се приближи Царството небесно!”*. Ще говорим за покаянието, както може би се досещате – нещо, на което, колкото и да е важно, не отдаваме достатъчно голямо значение. Не знам каква е причината наистина, но и в практиката ми на вече дългогодишен свещеник виждам хора, които наистина бягат от покаянието. Искат да са в храма, а в същото време те не са. Защо казвам това? Защото, братя и сестри, покаянието е един духовен процес. То е потвърждаването и раждането на новия човек, неговото ново начало. Нещата, които Бог ни е дал, защото знае, че сме слаби, че няма да можем да издържим, без да сгрешим – още от времето на Адам и Ева Той е знаел това и затова ни е дал покаяние, изповед, причастие. Търсим най-вече причастието, но не разбираме покаянието. Това изключително много пречи и това е може би една от основните спънки на християнина, за да се приближи до Царството Божие. Ние не щем да си признаем нашите грехове или не ги виждаме. Човек, който подминава покаянието с лека ръка, при него духовната смърт е настъпила много по-рано от телесната – човек, който не си признава греховете, който смята, че е безгрешен… Има в практиката ни на свещеници такива хора на изповед: „Ами аз, отче, нищо не съм сбъркал или сбъркала, всичко ми е наред…”. Какво правиш при мен, тогава? Покаянието е за хора, които са сгрешили. Хора, които са безгрешни нямат нужда и от причастие. Защо идваш при мен, след като нямаш грехове?

Един такъв прекрасен призив за истинско покаяние, братя и сестри, е днешното Литургийно Евангелие, представено от св. евангелист Лука, а именно – за митаря Закхей, една личност от евангелските времена. Тогава животът се е развивал, както сега. Имало е богати, имало е бедни; имало е хора, които са си изкарвали парите и по нечестен път и т.н. Един от тях е бил Закхей – митар, а това е днешният митничар. Знаете каква слава се носи, въпреки, че не всички са такива, но има такива служители – подкупи, рушвети и т.н. Тогава е било същото, а точно такъв е бил Закхей – богат човек, коравосърдечен, за който нямало милост, щом ставало въпрос за пари. Но какво се случило тогава? Минавайки Христос, Закхей поискал да Го види и се качил на една смоковница. Христос погледнал нагоре и казал: *„Закхее, слез по-скоро, защото днес трябва да бъда у дома ти”*. Закхей много се зарадвал. Прибрал се в къщи, подредил трапеза. Вървейки натам, много книжници и фарисеи започнали да негодуват и казали: *„отби се при грешен човек”*, защо го допуска и т.н. …? Христос отишъл. Както винаги, имало много хора. Той говорил и тогава при този човек Закхей изведнъж настъпва това ново начало, а именно – той видял греховете си, видял ги срещу себе си, срещу своето лице. Именно силата на покаянието го обърнала. Тогава той станал и казал: *„Господи, ето, половината от имота си давам на сиромаси и, ако от някого нещо съм взел несправедливо, ще отплатя четворно.”*. А той наистина е вземал несправедливо – той е бил митар, както казахме. И като направим сметка, на него не му е останало нищо, след като половината дал на сиромаси и

другата половина, за да връща четворно. Тогава това закоравяло сърце става изпълнено с любов и със състрадание към своите ближни – от това свое истинско покаяние, което е направил митарят Закхей. Така че покаянието е нещо възвишено и велико за нас, защото чрез него и само чрез него можем да влезем в Царството Божие.

Нека, братя и сестри, този пример на митаря Закхей често се връща в нашите мисли. Нека той ни служи за пример за това как, колко силно и сериозно трябва да приемаме покаянието и как това покаяние е направило именно това, за което се борим всички в този момент, когато Христос казва: *„днес стана спасение на тоя дом, защото и този е син на Авраама.*". Всичко това, за което сме се събрали и което искаме, а именно – спасението.

Благословението на Господа и Неговата милост да са върху всички нас!

Амин.

Протойерей Емилиян Костадинов

Проповедта е произнесена в храм "Св. пророк Илия" на 28.01.2017 г.